

Det odontologiske fakultet på Forskningstorget på Universitetsplassen i Oslo 2015:

Barna lot seg rive med

Det odontologiske fakultet (OD) ved Universitetet i Oslo serverte aktiviteter og kunnskap for barn og unge under årets forskningstorg på Universitetsplassen i september. I ODs to telt yret det av læring, barnslig nysgjerrighet og utforskingstrang.

Jeg visste ikke at tanna var SÅ sterk! Anne Sofie Knutsen Birkedal refererer til at hun nettopp har forsøkt å knuse en tann med en morter – uten hell. Dropset som hun prøvde på med samme metode derimot, ble pulverisert på første forsøk.

Ulik forskning knyttes til «mat»

Åtteåringen er en av de mange barna som la turen innom ODs telt under forskningstorg 18. og 19. september. Det overordnede temaet for forskningstorg, og de nasjonale forskningsdagene som arrangementet hører innunder, er mat. Det åpnet for flere eksempler fra ODs forskning.

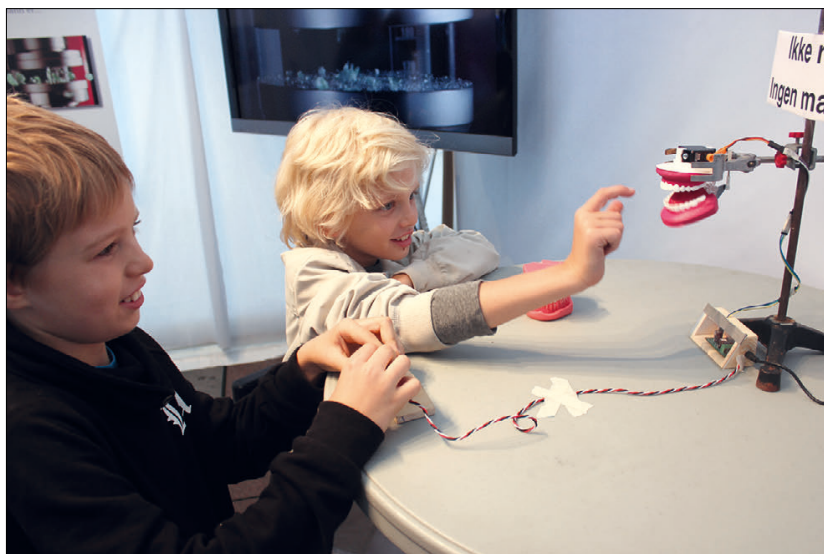
Det ene av fakultetets to telt konsentrerte seg om mat og arvestoff: Hvordan vi fordøyer arvestoffet fra dyr og planter. Det andre teltet tok for seg hvor sterke tennene og kjeveleddene våre er, verktøyene vi har for å få i oss mat.

Tennene tåler mest

– Pressmaskinen kunne ikke engang knuse tanna! fortsetter Birkedal entusiastisk. Og hun får bekræftende nikk fra de faglig ansvarlige på stedet: En video viser saktefilm av en pressmaskin som forsøkte å knuse både sukkertøy og tenner. Sukkertøyene knuser umiddelbart i sprutende form, i det som ser ut som millioner av biter. Tanna derimot, sklir bare litt imellom skivene den er festet i. Da er det ikke så rart at Birkedal heller ikke klarte å knuse tanna med sin åtteårige muskelkraft og morter.

Anne Sofie Knutsen Birkedal (8) har nettopp knust et sukkertøy med morter, og prøver å få til det samme med en tann. Foto: Hilde Zwaig Kolstad, OD/UiO.

Sebastian Gaustad (9) og Jonas Kristiansen Riise (10) (f.v.) tester ut et mekanisk drevet kjeveledd på standen til Det odontologiske fakultet. Foto: Hilde Zwaig Kolstad, OD/UiO.

Den ivrige dropsknuseren er på lørdagsutflukt med mor, Line Kristin Knutsen. De har ikke vært på Forskningstorg før, men Knutsen synes det

er en fin måte å gi datteren mulighet til å utvide horisonten på.

– Dessuten var det en fin anledning for litt alenetid for mor og datter, forteller hun.

Et av eksperimentene i teltene til OD gikk ut på å sette sammen sugerør for å simulere stavene emaljen er satt sammen av, og styrken det gir tennene. Det gikk konkurranse i å prøve å få sugerørene til å tåle størst mulig vekt. Foto: Jan Unneberg, OD/UiO.

Aktiviteter og læring

På spørsmål om hva som har vært det morsomste så langt på runden, er konklusjonen til Birkedal å lage rosa jordbær-DNA med pipette og reagensglass. Mamma må rote i veska og finne den lille plastbeholderen med rosa væske, så hun kan vise fram. Men dropskninga når også opp som en av de morsomste aktivitetene.

Sebastian Gaustad og Jonas Kristiansen Riise syntes også det var morsomt å prøve seg på både drops- og tannknsing. Men en mekanisk drevet kjevemodell virket kanskje vel så spennende. Kameratene vekslet på å øke hastigheten på tyggingen og prøve å ikke bli bitt.

Den avsluttende quizen i teltet vitnet om at aktivitetene ikke bare var lek og

moro for de besøkende: En smugtitt på innleverte quizskjemaer vitnet om at alle barna hadde fått med seg en god dose ny kunnskap også. På ett av spørsmålene var det i alle fall ingen av barna som svarte feil: Tennene tåler mer enn både sukkertøy og gulrøtter.

Hilde Zwaig Kolstad

Det var stor aktivitet i teltene gjennom hele fredagen og lørdagen under Forskningstorget. Foto: Jan Unneberg, OD/UiO.